

Főoldal > ... > Az Ön Jogi > Alapjogok > Vállalkozások És Emberi Jogok > Croatia

Vállalkozások és emberi jogok

Horvátország

Tartalomszolgáltató:

Horvátország

1. Milyen jogvédelemben részesülhetnek ebben az országban üzleti tevékenységek kapcsán elkövetett emberi jogi visszaélés áldozataként? A védelem kárenyhítést is magában foglal?

Az emberi jogi visszaélések áldozatai az alábbiak szerint kérhetnek jogvédelmet:

- polgári jogi eljárás keretében, amely során kárenyhítést kaphatnak az elszennvedett vagyoni vagy nem vagyoni (a személyiségi jogi [1] visszaélések esetén nem vagyoni) károkért;
- büntetőeljárás keretében, amely során a sértett fél kártérítést igényelhet az elkövetett bűncselekmény következtében elszennvedett károkért.

A polgári perrendtartásról szóló törvény (*Zakon o parničnom postupku*) (*Narodne Novine* [NN; A Horvát Köztársaság Hivatalos Közlönye] 53/91, 91/92, 112/99, 129/00, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 96/08, 84/08, 123/08, 57/11, 25/13, 89/14 és 70/19) 1. cikke értelmében ez a törvény határozza meg az eljárási szabályokat, amelyek alapján a bíróságok az alapvető emberi és állampolgári jogokra és kötelezettségekre, valamint az állampolgárok személyes és családi kapcsolataira vonatkozó eljárásokat, illetve a munkaügyi, kereskedelmi, tulajdonnal kapcsolatos és más polgári jogi eljárásokat tárgyalják, kivéve, ha a jogszabályok az adott ügy egy másik eljárás szabályai szerint való tárgyalását írják elő. A polgári perrendtartásról szóló törvény 185. cikke értelmében a polgári peres eljárás kereset benyújtásával indítható meg.

A munkaviszonnal kapcsolatos eljárások esetén a bíróság mindig – de különösen a határidők meghatározásakor és a meghallgatások ütemezésekor – szem előtt tartja a munkaviszonnal kapcsolatos jogviták sürgős rendezésének szükségességét.

2. Vonatkoznak ebben az országban különös szabályok az emberi jogok súlyos megsértésére? Érvényesek ezek a szabályok a környezeti bűnözésre vagy a munkaerő súlyos kizsákmányolására is?

A büntetőeljárásról szóló törvény (*Zakon o kaznenom postupku*, NN 152/08, 76/09, 80/11, 121/11, 91/12, 143/12, 56/13, 145/13, 152/14, 70/17 és 126/19) 43. cikke ismerteti a bűncselekmények sértettjeinek általános jogait (a sértett-támogatási szolgáltatásokhoz való jog; a hatékony pszichológiai és egyéb szakértői segítséghez, valamint a hatóságok támogatásához való jog; a megfélemlítés és megtorlás elleni védelemhez való jog; tanúként történő meghallgatás során az áldozat méltóságának védelméhez való jog; a büntetőjogi panasz benyújtását követően indokolatlan késedelem nélküli meghallgatáshoz való jog; a kizárólag a büntetőeljáráshoz szükséges mértékű további tárgyalásokhoz való jog; egy megbízható személy általi kíséretre való jog az eljárások során, amelyekben a sértett részt vesz; a lehető legkevesebb, kizárólag a büntetőeljáráshoz feltétlenül szükséges orvosi eljárásokon való részvételhez való jog; vádemelési indítvány és magánkereset a büntető törvénykönyv [*Kazneni zakon*] rendelkezései alapján való benyújtásához való jog; a büntetőeljárásban sértettként való részvételhez való jog; a büntetőjogi panasz elutasításáról vagy a bűnvád államügyész [*državni odvjetnik*] általi megszüntetéséről szóló tájékoztatáshoz való jog; a büntetőeljárás államügyésztől való átvételéhez való jog; a sértett panaszával kapcsolatban megtett intézkedésekről az államügyész általi értesítéshez és felettes

államügyésznél panasz benyújtásához való jog; kérésre az alperes őrizetének vagy előzetes letartóztatásának felfüggesztéséről, illetve szökéséről, valamint az elítélt szabadlábra helyezéséről, továbbá a sértett védelme érdekében megtett intézkedésekről indokolatlan késedelem nélküli tájékoztatáshoz való jog; kérésre a büntetőeljárást megszüntető végleges határozatról való tájékoztatáshoz való jog; valamint minden más, a jogszabályok által biztosított jog).

A büntetőeljárás törvény 44. cikke emellett különös jogokat biztosít a (többek között a munkaerő munkára vagy szolgáltatásra való kényszerítés általi kizsákmányolása céljából is elkövethető) emberkereskedelem áldozatainak, akik a törvény 43. cikkében foglalt jogok mellett a meghallgatásuk előtt az állami költségvetés terhére megbeszélést folytathatnak egy tanácsadóval; a rendőrségen vagy az ügyészségen (*državno odvjetništvo*) azonos nemű személy hallgatja meg őket, és a meghallgatás megismétlése esetén lehetőség szerint ugyanaz a személy kérdezi ki őket; a személyes életükkel kapcsolatos, a bűncselekményhez nem kapcsolódó kérdésekre megtagadhatják a választ; kérhetik, hogy meghallgatásukat audiovizuális eszköz segítségével bonyolítsák le; kérhetik, hogy személyes adataikat bizalmasan kezeljék; valamint kérhetnek zárt tárgyalást.

[A polgári perrendtartásról szóló törvény] 43a. cikke és az áldozatok egyéni értékelési módjaira vonatkozó szabályok (*Pravilnik o načinu provedbe pojedinačne procjene žrtve*, NN 106/17, a továbbiakban: a Szabályok) meghatározzák az áldozatok egyéni értékelésére vonatkozó eljárást, melynek keretében megállapítható, szükség van-e különös védelmi intézkedésekre a bűncselekmény sértettjének vonatkozásában, és amennyiben igen, melyek ezek (ideértve többek között bizonyos eljárási védelmi intézkedéseket, az állami költségvetés terhére biztosított ingyenes konzultációt és más, jogszabályok által előírt intézkedéseket). Figyelemmel arra, hogy az emberkereskedelem és a szervezett bűnözés – többek között – súlyos bűncselekménynek minősül, a környezeti bűnözés is ebbe a kategóriába tartozik, amennyiben bünszervezet tagjaként követik el azt.

A sértettek jogainak védelmét Horvátországban a büntető igazságszolgáltatási jogszabályok, valamint a horvát alkotmány (*Ustav Republike Hrvatske*) rendelkezései írják elő, ezek betartását pedig a nemzeti bíróságok biztosítják. A nemzeti szinten rendelkezésre álló összes jogorvoslati lehetőség kimerítését követően a sértettek végső eszközként a strasbourgi Európai Emberi Jogi Bírósághoz fordulhatnak, amennyiben úgy vélik, hogy nemzeti szinten megsértették az emberi jogok európai egyezménye által biztosított alapvető emberi jogaik egyikét.

3. Egy európai transznacionális vállalat tevékenysége során az Európai Unió területén kívül elkövetett emberi jogi visszaélés áldozata vagyok. Fordulhatok az ebben az országban működő bíróságokhoz, ha nem vagyok uniós polgár, vagy nem élek az Európai Unió területén belül? Milyen feltételekkel hivatkozhatok a jogaim megsértésére? Hol találok ezzel kapcsolatban további információkat?

A polgári perrendtartásról szóló törvény 27. cikke értelmében a horvát bíróságok azon nemzetközi vonatkozású jogvitákban rendelkeznek joghatósággal, amelyre vonatkozóan a joghatóságukról kifejezetten rendelkezik valamely jogszabály vagy nemzetközi egyezmény.

A polgári és kereskedelmi ügyekre vonatkozó joghatóság tekintetében a nemzetközi magánjogi törvény (*Zakon o međunarodnom privatnom pravu*, NN No 101/17) kifejezetten előírja az Európai Parlament és a Tanács 2012. december 12-i, a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló 1215/2012/EU rendeletének (a továbbiakban: a Brüsszel I. rendelet) az alkalmazási körében való alkalmazását, és a harmadik országokat érintő helyzetekre is kiterjeszti azt.

A Brüsszel I. rendelet 4. cikkben foglalt alapvető joghatósági szabálya szerint a valamely tagállamban lakóhellyel rendelkező személyek állampolgárságuktól függetlenül a lakóhelyükön illetékes bíróságok előtt perelhetők. A 63. cikk értelmében a jogi személyek lakóhelyének a létesítő okirat szerinti székhely, a központi ügyvezetés helye vagy az üzleti tevékenység fő helye minősül.

Azokat a helyzeteket, amelyekben az alperes a lakóhelyétől eltérő tagállamban működő bíróságok előtt is perelhető, a 7-9. cikk (Különös joghatóság) határozza meg. A szerződésen kívüli jogviszonyokkal kapcsolatos joghatóságot a 7. cikk (2) bekezdése szabályozza, amely előírja, hogy valamely tagállamban lakóhellyel

rendelkező személy más tagállamban perelhető jogellenes károkozással, jogellenes károkozással egy tekintet alá eső cselekménnyel, vagy ilyen cselekményből fakadó igénnyel kapcsolatos ügyekben annak a helynek a bírósága előtt, ahol a káresemény bekövetkezett vagy bekövetkezhet.

Ezenkívül a nemzetközi magánjogról szóló törvény 58. cikke az alábbiak szerint határozza meg a szükséges joghatóságot: Amennyiben az adott törvény, illetve más horvát jogszabályok vagy Horvátországban hatályban lévő nemzetközi egyezmények rendelkezéseinek alkalmazása nem keletkeztet joghatóságot az Unión kívüli lakóhellyel rendelkező alperes tekintetében, és amennyiben nem várható el vagy nem észszerű az eljárás külföldön való lefolytatása, a horvát bíróságok joghatósággal rendelkeznek az ügyben, feltéve, hogy az eljárás tárgya kielégítő mértékben kapcsolódik Horvátországhoz ahhoz, hogy indokolja az eljárás Horvátországban történő lefolytatását.

4. Nyújthatnak az ombudsman-intézmények, az egyenlőséggel foglalkozó szervek vagy a nemzeti emberi jogi intézmények segítséget az európai transznacionális vállalatok által üzleti tevékenységek kapcsán, az Európai Unió területén kívül elkövetett emberi jogi visszaélések áldozatainak? Kivizsgálhatják ezek a szervezetek az ügyemet, ha nem vagyok uniós polgár, és nem élek az Európai Unió területén? Vannak az országban más állami szolgálatok (pl. munkaügyi vagy környezetvédelmi felügyelőség), amelyek kivizsgálhatják az ügyemet? Hova forduljak a jogaimmal kapcsolatos tájékoztatásért?

Az ombudsmanról szóló törvény (*Zakon o pučkom pravobranitelju*) értelmében a horvát ombudsman kizárólag a nemzeti hatóságok, a helyi és regionális önkormányzatok, valamint a közhatalommal ellátott jogi személyek munkájában fennálló jogsértésekről és szabálytalanságokról szóló panaszokat vizsgálja ki, következésképpen a magánszektorban elkövetett jogsértésekkel kapcsolatos panaszok kivizsgálására nem jogosult. A 20. cikk értelmében pedig bárki jogosult az illetékes bírósághoz fordulni, aki úgy véli, hogy e hatóságok jogellenes vagy szabálytalan eljárása fenyegeti vagy sérti az alkotmányos vagy törvényes jogait és szabadságait. Következésképpen tehát a panaszok az Ombudsman Hivatalánál (*Ured pučkog pravobranitelja*) való benyújtásának nem feltétele az uniós polgárság, a panasz ombudsman általi kivizsgálásának azonban előfeltétele, hogy az emberi jogi visszaélést egy vagy több hatóság kövesse el. Azonban mivel a Horvátországi Ombudsman Hivatalához gyakran nyújtanak be a magánszektorral kapcsolatos panaszokat, a polgárok tapasztalatai és panaszai mind az éves jelentésekben szerepelnek, mind a konkrét intézkedéseket javasló jogi eljárásokban való részvétel során hasznosításra kerülnek; ezek hiányában lehetetlen volna biztosítani a nagyobb mértékű jogérvényesítést és polgári védelmet.

A diszkriminációellenes törvény (*Zakon o suzbijanju diskriminacije*) azonban minden nemzeti hatóság, helyi és regionális önkormányzat és közhatalommal ellátott jogi személy, valamint minden jogi és természetes személy magatartására alkalmazandó, különös tekintettel a munkajog és a munkafeltételek, az önfoglalkoztatás és a gazdaságilag függő tevékenységek végzése (a kiválasztási kritériumokat, valamint a munkaerő-felvételi és előléptetési feltételeket is beleértve); a bármilyen típusú pályaválasztási tanácsadáshoz, szakmai képzéshez és átképzéshez való hozzáférés; az oktatás, a tudomány és a sportok; a társadalombiztosítás (a szociális jólétet is beleértve); a nyugdíj- és egészségbiztosítás; az igazságügy és a közigazgatás, a nyilvánosság tájékoztatása és a média; a termékekhez és a szolgáltatásokhoz való hozzáférés és azok nyújtása; valamint a szakszervezetekben, civil szervezetekben, politikai pártokban és bármely más típusú szervezetben való tagság és tevékenység, illetve a kulturális és művészeti alkotásokban való részvétel területére.

Mi több, az Ombudsman Hivatala – a központi megkülönböztetésellenes hatóság – minden természetes és jogi személy által tett bejelentést átvesz és megvizsgál, és a megkülönböztetés elleni küzdelem, valamint a megkülönböztetést elszenvedő személyek jogainak védelme érdekében megfogalmazhat jogilag nem kötelező erejű ajánlásokat, véleményeket, javaslatokat vagy figyelmeztetéseket. Részt vehet továbbá jogi eljárásokban is a hátrányos megkülönböztetés miatt panaszt tevő személy mellett beavatkozó félként, vagy közös keresetet nyújthat be a diszkrimináció elleni védelem érdekében, ha bizonyítani tudja, hogy az alperes magatartása nagy valószínűséggel jelentős számú személy egyenlő bánásmódhoz való jogát sértette a törvény által elismert

értékek (faji vagy etnikai hovatartozás, bőrszín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más meggyőződés, nemzeti vagy társadalmi háttér, tulajdon szakszervezeti tagság, iskolai végzettség, társadalmi helyzet, családi vagy házassági állapot, életkor, egészségi állapot, fogyatékoság, genetikai örökség, nemi identitás vagy kifejezés, illetve szexuális irányultság) vonatkozásában. A hátrányos megkülönböztetéssel kapcsolatos panasz ombudsmanhoz való benyújtásának pedig nem feltétele az uniós polgárság.

Az új, 2019. július 1. óta hatályos, [a visszaélést bejelentők védelméről szóló törvény](#) (*Zakon o zaštiti prijavitelja nepravilnosti*) értelmében a visszaélést bejelentő személyeknek az ombudsmanhoz kell jogaik védelméért folyamodni, amennyiben megfelelő fokú valószínűséggel alá tudják támasztani, hogy a szabálytalanságok jelentésének következtében káresemény áldozatává váltak vagy válhatnak. A törvény alapján a panasz benyújtásának nem feltétele az uniós polgárság, és az ombudsman az állami és a magánszektor visszaéléseit bejelentő személyek védelme érdekében is hozhat intézkedéseket (Megjegyzés: a törvény meghatározása szerint a „visszaélést bejelentő személy” olyan személy, aki a munkáltató számára végzett munka kapcsán szabálytalanságokról – például jogszabályok, rendeletek, szabályok, etikai kódexek, magatartási kódexek vagy belső vállalati szabályzatok megszegéséről – szerzett tudomást és tett bejelentést.Érdemes kiemelni, hogy a munkavégzés fogalma a munkaviszony mellett az önkéntes munka, az ideiglenes alkalmazotti szerződések, diákmunka stb. keretében végzett munkára is kiterjed. Emellett a toborzási folyamatban jelöltként részt vevő személyek is lehetnek visszaélést bejelentő személyek.

Ezenfelül a társadalmi felelősséggel végzett üzleti gyakorlat – vagyis az emberi jogok, különösen a munkavállalói jogok védelme és a környezetvédelem – keretében a Horvát Köztársaság köteles a (pártatlan felügyeleti szervként eljáró) OECD Beruházási Bizottságához csatlakozó országgként az alábbi iránymutatásokat végrehajtani: a társadalmi felelősséggel végzett üzleti gyakorlatról szóló tájékoztatásnyújtás a weboldalon; a megkeresések feldolgozása; az esetleges felelőtlen üzleti gyakorlatokból eredő problémák megoldása érdekében végzett közvetítés (mediáció), és az érdekeltekkel a pereskedés elkerülése érdekében folytatott kommunikáció.

Horvátország emellett létrehozta az illetékes részlegekből és szolgálatokból (például a Munkavédelmi Felügyeleti Részlegből és a Foglalkoztatási Felügyeleti Részlegből) álló Állami Felügyelőséget (*Državni inspektorat*).

Az Állami Felügyelőség, valamint a fenti szolgálatok/részlegek tevékenységével és hatáskörével kapcsolatos további információk az alábbi hivatkozásokon érhetők el:

- [Elérhetőségek](#)
- [Munkavédelmi Felügyeleti Részleg](#)
- [Foglalkoztatási Felügyeleti Részleg](#)

5. Kötelezi ez az ország az európai transznacionális vállalatokat az üzleti tevékenységük kapcsán elkövetett jogsértések kezelését célzó panasztételi mechanizmusok vagy közvetítői szolgáltatások létrehozására? Az Európai Unió területén kívül elkövetett jogsértésekre is érvényesek ezek a kötelezettségek? Ki felelős az ilyen tevékenységek nyomon követéséért ebben az országban? Rendelkezésre állnak a rendszer működését bemutató nyilvános jelentések?

Horvátország nem alkalmaz kötelező jellegű közvetítési rendszereket az üzleti tevékenységek kapcsán elkövetett emberi jogi visszaélések kezelésére. A fogyasztók és a kereskedők között felmerülő fogyasztói jogviták mediációját a fogyasztói jogviták rendezéséről szóló irányelveket és rendeletet a nemzeti jogrendbe átültető, a fogyasztói jogviták alternatív rendezéséről szóló törvény (*Zakon o alternativnom rješavanju potrošačkih sporova*, NN 121/16 and 32/19) szabályozza. Az emberi jogok védelmével és jogokkal kapcsolatos egyéb ügyek esetében közvetítésre vonatkozó javaslat tehető Horvátország valamely mediációs központjában, ahol a jogvita a felek érdekeinek figyelembevételével rendezhető.

Az alábbiakkal kapcsolatos további információkért tekintse meg a vonatkozó aloldalt:

- [Közvetítés a tagállamokban](#)
- [Közvetítő keresése](#)

- [Alternatív fogyasztói vitarendezés](#)
- [Közvetítő \(mediációs\) központok](#)

A fogyasztóvédelmi törvény (*Zakon o zaštiti potrošača*) értelmében a kereskedő köteles lehetőséget biztosítani a fogyasztónak arra, hogy írásbeli panaszt nyújtson be postán faxon vagy e-mailben.

Az Állami Felügyelőségről szóló törvény (*Zakon o državnom inspektoratu*) értelmében a bejelentő személy adatait (családi és utónevét, valamint lakcímét) tartalmazó, a szabálysértő magatartást ismertető beadványok ellenőrzések alapjául szolgálhatnak.

A multinacionális vállalatok munkavállalóinak vonatkozásában a munkaügyi törvény (*Zakon o radu*) a legalább 20 munkavállalót foglalkoztató munkáltatók számára előírja egy olyan személy kijelölését, aki a munkáltatóval együtt a munkavállalók méltóságának védelmével kapcsolatos panaszok fogadásáért és megoldásáért felelős.

Ezeket a tevékenységeket az [Állami Felügyelőség](#) ellenőrzi.

6. Vannak különleges jogaim, ha veszélyeztetett sértettként üzleti tevékenységek kapcsán elkövetett emberi jogi visszaélésekkel szemben kívánok jogorvoslattal élni? Igényelhetek-e költségmentességet, és ha igen, milyen feltételek mellett? Milyen költségekre terjed ki a költségmentesség? Azonos feltételek mellett férhetek hozzá a költségmentességhez, ha nem vagyok uniós polgár, vagy nem az Európai Unió területén belül élek?

Az üzleti tevékenységek kapcsán elkövetett emberi jogi visszaélés miatt jogorvoslatot igénybe venni kívánó áldozatok ugyanolyan jogokkal rendelkeznek, mint más büntetőeljárások sértettjei. További információkért keresse fel az európai igazságügyi portált:

- [A bűncselekmények sértettjeinek jogai a büntetőeljárásban](#)
- [A bűncselekmények sértettjeinek nyújtott kárenyhítés](#)

A költségmentességről szóló törvény (*Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći*) értelmében az alábbi személyek jogosultak költségmentességre:

- horvát állampolgárok;
- horvát állampolgársággal nem rendelkező gyermekek, akik jogszabály alapján felelős felnőtt kísérete nélkül tartózkodnak Horvátországban;
- a viszonyosságra is figyelemmel az ideiglenes tartózkodási engedéllyel rendelkező külföldiek, valamint az állandó lakhellyel rendelkező külföldiek;
- ideiglenes védelem alatt álló külföldi állampolgárok;
- a kiutasításról vagy visszaküldésről szóló döntéshez vezető eljárás során az országban illegálisan tartózkodó külföldiek, valamint rövid távon az országban tartózkodó külföldiek;
- a Horvátországban jogszerűen tartózkodó menedékkérők, menekültstátusszal rendelkező személyek és kiegészítő védelemben részesülő külföldiek, valamint családtagjaik az olyan eljárások során, amelyben a különös jogszabályi előírások alapján nem jogosultak jogi segítségnyújtásra.
- A költségmentességről szóló törvény (NN 143/13 és 98/19) leírja az eljárást és a feltételeket, melyek alapján a hátrányos helyzetű személyek gyakorolhatják jogi konzultációhoz, valamint a bíróságokhoz és más állami intézményekhez forduláshoz való jogukat a polgári és közigazgatási ügyekben.
- A költségmentességről szóló törvény értelmében a horvát állampolgárok mellett a költségmentesség kedvezményezettjeinek körébe tartoznak az alábbiak is:
- horvát állampolgársággal nem rendelkező gyermekek, akik jogszabály alapján felelős felnőtt kísérete nélkül tartózkodnak Horvátországban;
- a viszonyosságra is figyelemmel az ideiglenes tartózkodási engedéllyel rendelkező külföldiek, valamint az állandó lakhellyel rendelkező külföldiek;
- ideiglenes védelem alatt álló külföldi állampolgárok;
- a kiutasításról vagy visszaküldésről szóló döntéshez vezető eljárás során az országban illegálisan

tartózkodó külföldiek, valamint rövid távon az országban tartózkodó külföldiek;

- a Horvátországban jogszerűen tartózkodó menedékkérők, menekültstátusszal rendelkező személyek és kiegészítő védelemben részesülő külföldiek, valamint családtagjaik az olyan eljárások során, amelyben a különös jogszabályi előírások alapján nem jogosultak jogi segítségnyújtásra.

A költségmentesség kedvezményezettjei a jogszabályokban foglalt feltételek mellett gyakorolhatják elsődleges és/vagy másodlagos költségmentességhez való jogukat.

Az elsődleges költségmentesség általános jogi tájékoztatásra, jogi tanácsadásra, beadványok állami szervekhez, az Emberi Jogok Európai Bíróságához, valamint nemzetközi szervezetekhez a nemzetközi szerződésekkel és a belső eljárási szabályokkal összhangban való benyújtására, az állami szervek előtti képviseletre, valamint az alternatív vitarendezésben való képviseletre terjed ki. Bármely jogi ügy vonatkozásában nyújtható, és a megyei közigazgatási szervek és Zágráb városának (*Grad Zagreb*) közigazgatási szervei biztosítják felhatalmazott egyesületeken és jogsegélyező irodákon keresztül. Az elsődleges költségmentesség gyakorlására vonatkozó eljárás közvetlenül egy elsődleges költségmentességet biztosító szervvel való kapcsolatfelvétel útján kezdeményezhető; az adott szerv saját hatáskörében állapítja meg, teljesülnek-e az elsődleges költségmentesség feltételei.

A másodlagos költségmentesség jogi tanácsadásra, a munkavállalók jogainak védelmével kapcsolatos eljárásokban beadványok a munkáltatóhoz való benyújtására, peres ügyekben beadványok benyújtására és jogi képviseletre, valamint jogviták egyezség útján történő rendezésében való jogi segítségnyújtásra terjed ki. A másodlagos költségmentességet jogászok biztosítják. A másodlagos költségmentesség a perköltségek és a bírósági illetékek megfizetése alóli mentességre is kiterjed.

A másodlagos költségmentesség peres eljárásokkal kapcsolatban beadványok benyújtásában nyújtott segítség és jogi képviselet, valamint a bírósági illeték megfizetése alól való mentesülés formájában történő biztosításához a kérelmezőnek meg kell felelnie a költségmentességről szóló törvényben foglalt követelményeknek; azaz a kérelmező és a vele egy háztartásban élők teljes havi jövedelme nem haladhatja meg a fejenkénti adóalap összegét (3 326,00 HRK), és a kérelmező, valamint a vele egy háztartásban élők teljes vagyonának összértéke nem haladhatja meg az adóalap összegének 60-szorosát (199 560,00 HRK).

A pénzügyi feltételek teljesítésén túl a másodlagos költségmentesség az alábbiakkal kapcsolatos eljárásokban igényelhető:

- dologi jogok (a földhivatali eljárások kivételével);
- munkaviszony;
- családi kapcsolatok (a házasság közös megegyezéssel történő felbontásával kapcsolatos eljárások kivételével, amennyiben a házastársaknak nincsen közös vagy örökbefogadott kiskorú gyermeke, vagy a szülők gondnoksága alatt álló nagykorú gyermeke);
- az olyan eljárásokból származó követelések kényszervégrehajtásával vagy biztosításával kapcsolatos végrehajtási és biztosítéki eljárások, amelyekben a költségmentességről szóló törvény értelmében költségmentesség biztosítható;
- jogviták egyezség útján történő rendezése;
- a költségmentességről szóló törvény alapvető céljával összhangban, kivételes esetekben bármely más közigazgatási és polgári igazságszolgáltatási eljárásban, amennyiben a költségmentesség iránti igény a kérelmező és a vele egy háztartásban élők különleges élethelyzetének tudható be.

A másodlagos költségmentesség engedélyezésére vonatkozó eljárás az illetékes megyei közigazgatási szervnél vagy Zágráb illetékes közigazgatási szervénél kezdeményezhető. A kérelmet egységes formanyomtatványon kell benyújtani, a kérelmező és a vele egy háztartásban élők a teljes jövedelmükre és vagyoni helyzetükre vonatkozó összes adat megismeréséhez való hozzájárulásával, valamint a kérelmező a megadott adatok pontosságát és teljességét megerősítő nyilatkozatával együtt.

A másodlagos költségmentességre való jogosultság követelményeinek megfelelő kérelmező számára másodlagos költségmentességet engedélyező eljárásban az illetékes hatóság másodlagos költségmentességet engedélyező határozatot ad ki, melyben meghatározza a biztosított költségmentesség típusát és hatályát. A másodlagos költségmentesség a másodlagos jogi segítségnyújtás költségeinek – a kérelmező és a vele egy háztartásban élők teljes havi jövedelmének összegétől függően – teljes vagy részleges fedezetét jelenti. A másodlagos költségmentességet biztosító határozat megnevezi a másodlagos költségmentességet nyújtó

ügyvédet is.

Amennyiben a kérelmező nem teljesíti a másodlagos költségmentességhez való jog biztosításának követelményeit, a kérelmet elutasító határozat kerül kiadásra. A kérelmet elutasító határozattal szemben az Igazságügyi Minisztériumhoz (*Ministarstvo pravosuđa*) nyújtható be fellebbezés. Az Igazságügyi Minisztérium fellebbezést elutasító határozata közigazgatási eljárásban támadható meg.

Amennyiben a költségmentesség kedvezményezettje a pervesztes fél, vagyis nem jár sikerrel abban az eljárásban, amelyre a másodlagos költségmentességet kapta, nem köteles visszatéríteni a jogi segítségnyújtás költségeit. A költségmentesség azonban nem feltétlenül jelenti azt, hogy a másodlagos költségmentesség pervesztes kedvezményezettje az ellenérdekű félnél felmerült perköltségek megfizetése alól is mentesül; erről a bíróság a bírósági eljárásokra irányadó szabályoknak megfelelően határoz.

Költségmentesség a határon átnyúló jogviták esetén is biztosítható. A költségmentességről szóló törvény meghatározása szerint a határon átnyúló jogviták olyan jogviták, melyekben a költségmentességet kérelmező az Európai Unió valamely, az eljáró bíróság vagy a bírósági határozat végrehajtásának tagállamától eltérő tagállamban rendelkezik állandó lakóhellyel vagy szokásos tartózkodási hellyel.

A határon átnyúló jogvitákkal kapcsolatos költségmentesség polgári és kereskedelmi ügyekben, közvetítői eljárásokban, alternatív vitarendezésben, közokiratok végrehajtásakor, valamint az ilyen eljárásokkal kapcsolatos jogi tanácsadás vonatkozásában biztosítható. A határokon átívelő jogvitákkal kapcsolatos költségmentességre vonatkozó rendelkezések nem alkalmazandók az adóügyi, a vámügyi és más közigazgatási eljárásokban.

A határokon átívelő jogviták vonatkozásában költségmentességet kérelmezők abban az esetben részesülhetnek költségmentességben, ha megfelelnek a költségmentességről szóló törvényben előírt követelményeknek. Kivételes esetben a költségmentességről szóló törvényben foglalt követelményeket nem teljesítő kérelmezők számára is biztosítható költségmentesség, amennyiben bizonyítani tudják, hogy az állandó lakóhelyük vagy szokásos tartózkodási helyük szerinti tagállamban és jellemző aránytalan megélhetési költségek és a horvátországi megélhetési költségek miatt nem képesek megfizetni az eljárás költségeit.

Horvátországban a kérelmezőknek, illetve a lakóhelye vagy szokásos tartózkodási helye szerinti tagállam illetékes hatóságnak (továbbító hatóság) az Igazságügyi Minisztériumhoz (átvevő hatóság) kell benyújtania a költségmentesség iránti kérelmet. A nyomtatványokat és a csatolt dokumentumokat horvát nyelven kell benyújtani; ellenkező esetben a kérelem elutasításra kerül.

Amennyiben a kérelmező nem határon átnyúló jogvita vonatkozásában kér költségmentességet, vagy nem jogosult határon átnyúló jogviták rendezéséhez biztosított költségmentességre, az Igazságügyi Minisztérium határozatot hoz a kérelem elutasításáról. Az Igazságügyi Minisztérium határozataival szemben fellebbezésnek nincs helye; közigazgatási eljárásban azonban megtámadhatók.

A Horvátországra nézve kötelező erejű két- és többoldalú nemzetközi megállapodások rendelkezéseinek figyelembevételével az Európai Unió területén lakóhellyel nem rendelkező személyeknek is biztosítható költségmentesség.

A horvátországi költségmentességgel kapcsolatos további információkért keresse fel az alábbi weboldalt:

- [Költségmentesség](#)

[1] Személyiségi jogok: az élethez, a fizikai és szellemi egészséghez, a jóhírnévhez, a becsülethez, a méltósághoz, a névviseléshez, a magánélet és a családi élet tiszteletben tartásához, a szabadsághoz stb. való jog.

Last update: 09/02/2021

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.